

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ**

23 березня 2018 року

Вінниця 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВТЕІ КНТЕУ
заборонено**

УДК 378:316.77:004

ББК 74.58

Інтерактивний освітній простір ЗВО [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського науково-практичного вебінару (м. Вінниця, 23 березня 2018 р.) / відп. ред. Л.Б. Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2018. – 92 с.

Розглядаються питання розвитку та впровадження інтерактивних форм, методів та засобів навчання у закладах вищої освіти. Висвітлюються аспекти створення та оцінювання ефективності інформаційного електронного середовища навчального закладу. Обґрунтовується впровадження інновацій в навчальний процес вищої школи.

Розраховано на викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти економічних, педагогічних та технічних закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Сікорська Л.О., к.пед.н., доцент; Ліщинська Л.Б. (відп. ред.), д.т.н., професор; Соколовська В.В., к.е.н., доцент; Кузьміна О.М., к.т.н., доцент; Бондарчук Л.В., к.е.н., доцент.

© **Вінницький торговельно-
економічний інститут КНТЕУ, 2018**

© **Автори тез доповідей**

ЗМІСТ

Секція №1 ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Андрущенко Н.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних методів навчання у закладах вищої освіти.....	7
Гулівата І.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних комп'ютерних моделей математичних об'єктів у навчальному процесі.....	10
Змійвська І.В., ст. викладач, Обоянська Л.А. ст. викладач <i>Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Інструменти та сервіси для залучення та утримання студента в електронному навчальному середовищі.....	12
Іванченко Г.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Соціальні мережі як сучасний інструмент взаємодії в освітньому середовищі.....	15
Кузьміна О.М., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Актуалізація інформаційного освітнього середовища у закладах вищої освіти	18
Ліщинська Л.Б., д.т.н., професор <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості і перспективи розвитку інтерактивного освітнього простору ЗВО.....	21
Сльота М.І., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Smart-технології як інструмент активізації пізнавальної діяльності студентів.....	23
Яремко С.А., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Активізація пізнавальної діяльності студентів на основі розробки та впровадження інтерактивного мультимедійного середовища.....	26

Секція №2
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ШКОЛИ

Бабчинська О.І., к.геогр.н., доцент Посвалюк Я.І., здобувач освітнього ступеня «магістр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Актуальні питання впровадження інновацій в навчальний процес ЗВО.....	30
Бондарчук Л.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості креативних технологій навчання у закладах вищої освіти.....	33
Горшков М.А., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Класифікація інтерактивних технологій.....	36
Гріщенко І.В., викладач, Вільчинська О.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Методика застосування кейс-методу при викладанні курсу «Державний фінансовий контроль»	38
Гусак Л.П., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування інтерактивних технологій у процесі вивчення дисципліни «Вища та прикладна математика» студентами закладів вищої освіти.....	41
Добровольська Н.В., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Можливості використання технології веб-квесту при викладанні дисципліни «Автоматизація економічних розрахунків».....	44
Капніна Л.В., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Mind Maps як сучасна освітня технологія.....	47
Ковтун Е.О., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Впровадження інновацій в навчальний процес закладів вищої освіти.....	50
Копняк К.В., старший викладач, Остапенко Т.А., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування інтерактивних технологій у процесі навчання інформатики у закладах вищої освіти.....	53
Левчук О.В., к.пед.н., доцент <i>Вінницький національний аграрний університет</i> Дистанційні інтерактивні форми навчання в умовах Всеукраїнського науково-навчально-виробничого комплексу.....	56

Лісовий В.О., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Мозковий штурм як один з інтерактивних методів у закладах вищої освіти.....	59
Лозовський О. М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Інтерактивні методи навчання в підготовці фахівців з менеджменту.....	61
Махначова Н.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання технології Mind Map як інструменту розвитку креативних навичок здобувачів вищої освіти.....	63
Movchan L.G., PhD in Pedagogy <i>Vinnitsia Training and Research Institute of Economics of TNEU</i> Applying Innovative Training Models in Swedish Education	65
Ніколіна І.І., канд. наук держ.упр. <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних форм навчання здобувачів вищої освіти спеціальності «Економіка» спеціалізації «Економічна кібернетика».....	68
Половенко Л.П., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Психоінформативний підхід в управлінні конфліктною ситуацією.....	70
Рум'янцева К.Є., к.пед.н., доцент <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Метод аналізу господарських ситуацій як інноваційний напрямок навчання майбутніх економістів.....	73
Семенюк І.Ю., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Формування цифрових компетенцій здобувачів вищої освіти на основі використання європейського досвіду.....	77
Соколовська В.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості форм і методів інновацій в навчальному процесі.....	78
Яремко М.О., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Необхідність впровадження інтерактивних методів навчання в освітній процес закладів вищої освіти.....	82

Секція №3
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Баннікова С.О., к.ф.-м.н., доцент, Кузнєцов А.Ф., старший викладач <i>Київський національний торговельно-економічний університет</i> Міжнародна програма сертифікації комп'ютерних компетенцій студентів для України – ECDL.....	85
Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Оцінювання ефективності освітнього інформаційного електронного середовища	88

ДИСТАНЦІЙНІ ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ

З метою підготовки кваліфікованих кадрів для аграрного сектору економіки України, зближення теорії та практики, освіти і виробництва актуальною є проблема поглиблення інтеграційних зв'язків у системі «наука-освіта-виробництво». Міністерство освіти і науки України запускає перші пілотні проекти, у межах нових організаційно-відмінних форм навчання з випробовування дуальної освіти, зокрема і аграрних професій [1].

Яскравим прикладом трансформації закладів аграрної освіти в Україні є Вінницький національний аграрний університет, в якому в умовах Всеукраїнського науково-навчально-виробничого комплексу (ВННК) студенти мають змогу фундаментальні знання, теоретичні розробки безпосередньо застосувати та перевірити на практиці в науково-дослідних господарствах [2]. Структура ВННК дозволяє університетові застосовувати гідний науковий потенціал та матеріальну базу дослідно-селекційних станцій та дослідних господарств ІБКіЦБ НААНУ [3].

Проте, в умовах консорціуму змінюються форми підготовки фахівців, набуваючи рис дуальної освіти, яка в першу чергу передбачає поєднання аудиторних занять та можливість здобувати практичний досвід на виробництві.

Втілення ідеї дуальної освіти також вимагає забезпечення кожного студента персональною освітньою траєкторією, яка формується на основі індивідуальних якостей та здібностей фахівця.

За даних обставин виникають протиріччя: між традиційними та інноваційними формами навчання, які спрямовані на задоволення особистісних та професійних потреб студентів.

Однією з перспективних форм взаємодії освітнього закладу і виробничого навчання, з метою оптимальної реалізації потенціалу майбутнього фахівця, є дистанційна інтерактивна, яка дозволяє активно отримувати освітні послуги не відриваючись від виробництва.

Окрім того модель взаємозв'язків структурних підрозділів консорціуму дозволяє використовувати найрізноманітніші інтерактивні форми з метою співпраці теоретиків та практиків: конференції, семінари, круглі столи, форуми, наукові студентські гуртки, практичне навчання студентів на базі структурних підрозділів консорціуму, сумісні наукові проекти, стажування викладачів тощо. Важливо, що окрім активних форм спілкування, за відповідної технічної оснащеності, безпосередня взаємодія може відбуватися дистанційно. Оскільки студенти мають змогу на відстані отримувати консультації з різноманітних джерел, як від науковців, так і від практиків, апробувати теоретичні розробки на практиці, ділитись власним досвідом.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій дає нові можливості у процесі здобування освіти, але і вимагає системного використання.

Зокрема, нові форми, враховуючи інтерактивність та дистанційність підготовки, передбачають трансформацію курсів усіх циклів підготовки та мають низку особливих етапів:

1. визначення цілей підготовки з врахуванням особливостей спеціальності за якою навчаються студенти;
2. корекція навчальних планів і програм;
3. вироблення форм співпраці кадрового потенціалу (викладачів, науковців, працівників на виробництві);
4. розробка навчально-методичних ресурсів, з використанням баз даних наукових та виробничих установ;
5. розробка форм, методів, засобів співпраці;
6. контроль-корекційний етап.

З-поміж навчально-методичних ресурсів ми виділяємо вебінар або дистанційну лекцію, яка характеризується активністю учасників, відкритістю, гнучкістю, доступністю, адаптивністю до нових умов, тобто наділена всіма рисами інтерактивності.

Вебінар (від англ. webinar — web-based seminar), переводиться як «семінар, організований на базі веб-технологій». В умовах ВНК основна мета такої форми заняття – надання теоретичного матеріалу майбутньому фахівцеві, як бази для вирішення нагальних потреб під час практики на виробництві.

На нашу думку доцільно спочатку проводити лекції очно, за традиційною методикою, згодом – дистанційно, без відриву від виробництва і підсумковий контрольний етап здійснювати знову ж аудиторно.

Зміст таких лекцій ми розділяємо на три блоки: базовий загальноосвітній; загальний профільний; індивідуальний профільний (з врахуванням індивідуального рівня знань та здібностей фахівця).

Також, ми враховуємо те, що відсутність традиційних крейди і дошки під час дистанційних занять, передбачає підготовку якісних навчальних ресурсів: зрозумілих, інформативних, яскравих, динамічних, які стимулюватимуть активну міжособистісну взаємодію учасників.

Наприклад, стажуючись в структурних підрозділах ВНАУ на виробництві викладачі кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій зробили висновок, що в процесі вивчення агрономічних явищ та процесів у багатьох випадках доцільно використовувати математичну систему Mathcad. Це сприяло розробці викладачами технології математичної підготовки майбутніх аграріїв в умовах ВНК, на основі застосування математичної системи Mathcad [4]. З метою підтримки інтерактивності, зазначена технологія, зокрема, передбачає використання електронної пошти, текстових повідомлень, мультимедіа файлів.

Дієвим засобом злагодженості роботи є формування єдиної інформаційної системи та баз даних на основі аналізу якої викладачі формують зміст відповідних дисциплін, обираючи такі інформаційні технології, які найкраще відповідають логіці дисципліни та запитам практики.

В умовах ВННК дистанційні форми навчання мають особливі дидактичні ознаки:

- можливість віртуальної присутності на занятті довільної кількості слухачів;
- організація вузькоспеціалізованих лекцій для малих груп;
- можливість індивідуальних консультацій (право вибору);
- отримання і виконання завдань на відстані;
- індивідуальний підхід (можливість записати лекцію, непослідовний доступ до інформації);
- корекція змісту підготовки з врахуванням запитів практики (адаптація);
- використання баз даних установ та підприємств ВННК;
- активізація контактів (двонаправленість навчання: обмін досвідом, консультації вузькопрофільних фахівців);
- зворотній зв'язок між всіма учасниками процесу підготовки (негайність відповіді).

Отож, зазначені форми мають усі риси інтерактивності, оскільки вони стимулюють міжособистісну взаємодію за наведеними вище ознаками [4, с.42]. Тому впровадження дистанційних інтерактивних форм навчання є одним з перспективних напрямів взаємодії освітнього закладу, виробничого навчання та наукових установ.

Список використаних джерел

1. Міністерство освіти і науки України. Дуальна освіта. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicna-osvita/dualna-osvita>.

2. Калетник Г. М. Науково-навчально-виробничий комплекс як концепція механізму переходу агропромислового виробництва на інноваційну модель розвитку / Г.М. Калетник. – Економіка АПК. – 2013. – № 9. – С. 5-11.

3. Всеукраїнський науково-навчальний консорціум: становлення та розвиток [Електронний ресурс] // Вінницький національний аграрний університет. – Режим доступу: <http://www.vsau.org/web/vsau/vsau>

4. Левчук О.В. Технологія математичної підготовки майбутніх аграріїв на основі застосування Mathcad / О.В. Левчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Випуск 47. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. – С. 197- 201.

5. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.

Електронне видання

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ВЕБІНАРУ**

23 березня 2018 року

Відповідальний редактор: Ліщинська Л.Б.

Комп'ютерна верстка: Копняк К.В., Ковальчук С.П.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,35

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
21050, Україна, м. Вінниця, вул. Соборна, 87
E-mail: secretarvtei@ukr.net, тел. (0432)55-04-00